

העניין שלי

בית המדרש
החסידים ברסלב
מאנטשעסטער יצ"ו

גליון א'
פ' ויגש תשפ"ג

דיבורים מאירים ומחזקים מתוך ה"רב שיח" בכינוס "על הפורקן"

נתגרב ע"י הרוצה בעילום שמו לזכות ולהצלחה בכל ענינים

אין סוף ב"ה אז יוכל לכוון בתפילה, והוא תלוי לפי שיעור התיבות שמתנוצץ בהם אור אין סוף ב"ה בהם יכולים לזכות לכוון בתפילה. הרי שענין הרגשת החיות שיכולים להרגיש אצל התפילה וכדו' הוא מתנה.

אלא אם כן מה יעשה האדם כל עוד שלא נתנו לו משמים את המתנה הזאת? עבודת האדם בעת הזאת היא להכין כלים לקבל את האור. עצם 'ההשקעה' בעבודת התפילה אפילו בלי שום הרגשה זה הכלי לקבל את ההרגשה. כמדומה שרלוי"צ אמר פעם (לענין חצות או התבודדות) שלפעמים עולה בלב האדם טענה שהוא עושה כבר הרבה שנים עבודת החצות, או עבודת ההתבודדות, ועדיין... "ס'זויינט זיך נישט" "ס'עפנט זיך נישט דאס הארץ" וכדו', למה זה? ואמר כעין הנ"ל, שפתיחת הלב אצל החצות או ההתבודדות זה מתנה. אבל מי יקבל המתנה הזו? נתאר לעצמינו שהחליטו מן השמים שהיום יתנו המתנה הזאת לעשרה אנשים, לאיזה אנשים יתנו את זה, לזה שבמסירות נפש עושה העבודה של קימת חצות כל לילה או העבודה של התבודדות כל יום, ואף כשאינו לו כח ומח וכדו', ודאי מסתבר יותר שלאיש כזה יתנו את המתנה בזכות העבודה שלו והכלים שהכין.

כן הוא כלפי הרגשת חיות מן התפילה. אתה תכין את הכלים. בוא בתחילת התפילה. אמור כל מילה במתינות ועם התלהבות. תהיה מחובר לתפילה מתחילה ועד הסוף. ובזה אתה מכין לך את הכלים לקבל את האור, ואז מסתבר ביותר שאתה תהי' מן הזוכים שהשי"ת יתן לך במתנה את ההרגשה ואת החיות בעבודת השם.

אבל צריכים לזכור שההרגשה הזאת היא לא חלק מעבודת התפילה, וכמו כן בשאר המצות, כגון אצל הנחת תפילין, הרי בחז"ל מבואר שבשעת הנחת תפילין זוכים לאור גדול שמקיף את האדם, האם מרגישים את זה? אנחנו לא עושים המצוות בכדי להרגיש, עבודת ה' שלנו אינה

השואל: ברצוני להקדים שהגם שאשאל פה כמה וכמה שאלות, והם אכן נשאלים פעם בלשון כאילו לצורך עצמי, ולפעמים בשביל אחרים, אבל באמת זה ענין של 'שליח ציבור', ואני שואל בשם כל הציבור. ובעזרה שי"ת נשמע התשובות המאירות, עפ"י דעת קדשו של רביה"ק.

השאלה הראשונה היא: רביה"ק מרבה לדבר בענין ש'עיקר החיות מקבלים מהתפילה'. אבל מה אעשה שבדרך כלל אני לא חש שעיקר החיות שלי בא בדווקא מן התפילה (אולי מהקידוש של אחרי התפילה...), איך זוכים לקבל חיות מהתפילה לבדה.

הרב יוסף בענעדיקט: קודם כל צריך לדעת, ש'חיות' הוא דבר בלתי נרגש, האם אדם יכול 'להרגיש' שהוא חי? איך אנחנו 'מרגישים' שאנחנו חיים? (אף מי שכבר אינו בין החיים אינו מרגיש שאינו חי, הוא פשוט 'לא חי'...). החיות היא מציאות, ואם רביה"ק אומר שעיקר החיות מקבלים מהתפילה, אז זה המציאות, שעיקר החיות של האדם תלוי עד כמה הוא מחובר ומחזיק בענין של תפילה, ואין בזה שום ספק, (ואדרבא גם החיות שיש לאדם מדברים גשמיים עיקר בא מהתפילה). ומה שנקרא אצל

ההמון להרגיש חיות הוא ענין אחר לגמרי, שכשמרגישים 'אויפגעלעבט' או ברען זה נקרא בעיניהם 'הרגשת חיות', אבל לא לזה כוון רביה"ק. רביה"ק מדבר מפשטות המציאות שאנחנו נמצאים בין החיים! מ'לעבט.

אבל באמת, גם בנוגע לענין ההרגשה הנ"ל שנקרא 'להרגיש חיות', הרי כולנו רוצים שנרגיש חיות בעבודת ה' בכלל ובתפילה בפרט ולא מדברים גשמיים, ולזה צריך לדעת שההרגשה הזאת היא 'מתנה'. להרגיש חיות בעבודת ה' זה מתנה שהקב"ה נותן. יש דיבור מר' נתן (כמדומה בעלים לתרופה) שאם יש לאדם זכיה, רגע לפני פטירתו נותנים לו להרגיש ולראות מה שפעל בימי חייו. ועל הרוב גם זה לא. רביה"ק אומר בתורה, שאם נפתח איזשהו התנוצצות מאור

עצמו מונחים כמה חלקים. קביעות באיזה ביהמ"ד מתפללים. קביעות המקום בתוך הביהמ"ד הזה. כולנו יודעים שממש אינו דומה מי שיש לו קביעות, למי שמתעורר בבוקר, וצריך להעלות כל מיני חשבונות על דעתו, "מה הזמן עכשיו? אה, 7.00, אז איפה אתפלל? לא, כבר איחרתי, אולי אשמע קריאת התורה במנין זה, ואח"כ נעמוד להתפלל" וכו' וכו', וזה ברצינות! הוא באמת צריך להגיע לכולל בזמן מסויים, וגם הוא באמת רוצה להשקיע בתפילה, אבל כל ההלוך ילך אצלו היא בבחי' 'לסדר את זה בתוך סדר היום'.

א"כ, החיצוניות של התפילה, עוד לפני שבא ופותח את הסיידור, יש בזה הרבה השפעה על הרגשתו בעת התפילה עצמה. כולם מעוניינים בזה, אבל תלוי כמה הוא משקיע שיצא רצונו הטוב הזה מכח אל הפועל.

מקום התפילה כוללת כמו שאמרנו גם מקומו בתוך הביהמ"ד, איפה אני אשב? מזרח, מערב, בסביבות אנשים מסויימים, וכו'. באיזה זמן אגיע אל התפילה?

עוד נקודה בזה (שמועיל לעצמי ביותר, והכל פה כאמור בבחי' שיחת חברים) היא 'איזה סידור אקח?' יש הרבה מיני סידורים. יש 'תפילה בכוונה'. יש עם 'אותיות גדולות'. כלל הדבר, אני עושה איזה פעולה בחיצוניות כהקדמה, שאח"כ יהא סביר יותר שתגיע לי המתנה של ההרגשה.

אחרי כל זה, יש לנו לזכור לילך בזה מאוד בתמימות. אם רביה"ק אומר 'עיקר החיות מקבלים

מהתפילה', אז אף אם יעברו 'ימים ושנים' (כמו שר' נתן אומר כמ"ס) בלי הרגשה צריכין אנו להמשיך להכניס כוחינו בתפילה. אלא שבאמת, מי שהולך עם האמת, אז כמו שרביה"ק אומר בתורה ט', "אי אפשר", אי אפשר שאחרי כל הפעולות שאמרנו, שלא יהי' איזשהו פעם שיזכה להרגיש בקדושת התפילה.

ואכן כאן המקום להזכיר, הלוואי שהיינו זוכים שיהי' פה מנין בקביעות גם בימות החול. כי הרי ידוע שבני אדם (לפחות רוב רובם) נמשכים אחרי הסביבה. ולמרבה הצער, רוב המנינים בעיר, ששם גם אנחנו חסידי ברסלב מתפללים, אינה מתאים למה שאנחנו רוצים להגיע לתפלה במתינות ובכוח אז מאוד קשה לילך נגד הכל.

א"כ קודם כל צריכים לברר לעצמינו מה אנחנו רוצים בכלל. מה חסר לנו. מה השאיפה. ואחרי הידיעה הזאת, בא הענין של לימוד ההלכות כנ"ל, שאין ספק שיועיל אל ההרגשה. וכמובן חלק ההשקעה הוא גם לימוד ספרי רבינו, עם אמונה גדולה בדיבוריו הקדושים. ובכל זה, לא ימלט שבעזרה שיי"ת נזכה להתעלות ניכרת בצורת התפילה ובהרגשתנו בפנימיות.

בנויה כלל על ענין של הרגשה, העבודה שלנו היא להכין את הכלים לקבל את האור, ואם נזכה יתנו לנו מן השמים המתנה הנ"ל, שנרגיש התנוצצות מאור אין סוף. ועל פי הרוב כשאנו מכינים את עצמינו כראוי אכן זוכים לזה, ב"ה.

הרב יעקב מרדכי פריעדמאן: עצם הדבר שיושבים כאן, זה דבר נורא בשבילי, מדברים מ'הרגשה' - זה ענין של הרגשה בשבילי, ואני צריך להביע רגשי לבבי לפני שנגיע לעצם הענין, צריכים פשוט לחשוב, יושבים פה במאנטשעסטער, הגענו כולנו לכאן, לצורך מה? לא לצורך איזה קאמפיון, לא בשביל עניני כסף כלל, פשוט לדבר מענין תפילה. כשר' נתן מדבר על הודאה על מה שצריכים להודות, רואים שעל כל דבר קטן של לא עשני גוי וכדו' צריכים להודות להשי"ת, אז בוודאי שצריכים להודות לו ית' על דבר כזה, שחבורה של עובדי ה' מתכנסים יחד פשוט כדי לדבר על ענין התפילה.

אנחנו יושבים פה, כי אנחנו מקורבים אל הצדיק. והצדיק אמר 'גאר מיין זאך איז תפילה', ואנחנו מאמינים שצריכים להשקיע בזה כוחות, ודבר ראשון צריכים להביע את רגשי

ההודאה שהצדיק גילה לנו שיש כזה דבר של 'תפילה'. כל עולם יודעים מ'תפילה', אבל הענין הזה שיש פה חבורה שיושבים ומטכסים עצות איך לזכות להתעלות בענין תפילה, יש עשרה שאלות, באמת רוצים לדעת, (ובאמת יש הרבה יותר שאלות...), ע"ז לבד אנחנו צריכים להודות להשי"ת בלי שיעור.

לעצם הענין, וכמו ששמענו מר' יוסל, 'הרגשת טעם' בתפילה אינה המטרה והסיבה שבאים להתפלל. ורק ארחיב קצת.

ואקדים שאני מדבר רק בבחי' שיחת חברים, הגם שאצל רביה"ק, ואפי' אצל ר' נתן, איתא שהדיבורים הקדושים היו במדרגה כזה שכל שומע ושומע הי' מרגיש שהצדיק מדבר לו במיוחד לפי מצבו, אבל בכל זאת צריכים לקיים מה שרצה רביה"ק שנעסוק בשיחת חברים בתמימות ופשיטות.

עכ"פ, כדי להרגיש טעם בתפילה, עוד לפני שניכנס לענין איכות התפילה, נדבר לענין החיצוניות דייקא, שכל ה'ארום און ארום' צריך להיות מוכן לתפילה. כגון מה שמבואר בכמה ספרים הקדושים (אגלי טל, ובמשנ"ב בהקדמה, ועוד), אחד מההקדמות שנצרך כדי להרגיש חיות באיזה דבר, היא ידיעת ההלכות ששייכים אל הענין. עוד לפני ספרי רבינו, פשוט לימוד היסודות. פשיטות לימוד הלכות תפילה בשו"ע, (וכמ"ס רביה"ק בעצמו לא להיזיז מסעיף בשו"ע), שם מונחים אוצרות גדולות. פשוט לדעת איך השו"ע מצפה ממנו שתיראה צורת התפילה.

אח"כ, יש את החיצוניות ממש. "מקום". במושג מקום

...מי שהולך עם האמת, אז כמו שרביה"ק אומר בתורה ט', "אי אפשר", אי אפשר שאחרי כל הפעולות שאמרנו, שלא יהי' איזשהו פעם שיזכה להרגיש בקדושת התפילה....

